

Sygn. akt II K 148/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30/08/2019 r.

Sąd Rejonowy w Chełmnie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący - SSR Agata Makowska - Boniecka

Protokolant - stażysta M. P.

przy udziale Prokuratora - ---

po rozpoznaniu w dniu 30/08/2019 r.

sprawy:

W. P.

s. J. i I. z domu P.

ur. (...) w C.

oskarżonego o to, że:

w dniu 3 kwietnia 2019 roku około godz. 15.25 w U. ul. (...) w ruchu lądowym po drodze publicznej kierował pojazdem marki R. o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,40 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu,

tj. o przestępstwo z art. 178a§ 1 kk

orzeka:

I. uznaje oskarżonego **W. P.** za winnego popełnienia zarzuconego mu aktem oskarżenia czynu, stanowiącego występki z art. 178a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1, § 1a pkt 1 i § 2 k.k. oraz art. 35 § 1 k.k. wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym,

II. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 5.000,- zł (siedem tysięcy złotych),

III. na podstawie art. 42 § 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 (trzech) lat,

IV. zwalnia oskarżonego od opłaty sądowej i kosztów postępowania, którymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 148/19

Na podstawie art. 423 § 1a k.p.k. Sąd ograniczył zakres uzasadnienia do tej części wyroku, której dotyczył wniosek oskarżonego, a więc do rozstrzygnięcia o karze i innych konsekwencjach prawnych czynu.

UZASADNIENIE

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd wziął pod uwagę dyrektywy zawarte w art. 53 kk, bacząc, aby wymierzona kara była współmierna do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego czynu, a jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy oskarżonego. Sąd wziął również pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymierzając karę sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie po jego popełnieniu.

Przepis art. 178a § 1 k.k. stanowi, że sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Sąd uznał, że karą adekwatną do wagi popełnionego czynu i stopnia jego społecznej szkodliwości plasującego się „wysoko” (gdyż oskarżony zdecydował się na prowadzenie samochodu bezpośrednio w tym samym dniu po spożyciu alkoholu), będzie kara 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności polegająca na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym. Wymierzona wobec oskarżonego kara jest w przekonaniu Sądu karą sprawiedliwą i spełnia dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 k.k. Na wymiar kary oskarżonemu wpływ miała jako okoliczność łagodząca jego wcześniejsza niekaralność. Przy wymierzaniu kary sąd nie dopatrył się istotnych okoliczności obciążających. Osiąganie celów ogólnoprewencyjnych poprzez wykorzystanie społecznego oddziaływania kary nie powinno odbywać się kosztem sprawiedliwości i służyć wyłącznie jako odstraszenie społeczeństwa. Słusznie bowiem kwestionuje się w judykaturze Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych pogląd, że tylko wysokie kary pozbawienia wolności osiągają cele prewencyjne. Tymczasem cele te osiąga się karami sprawiedliwymi, bez względu na ich wysokość. Konsekwencją powyższego było wymierzenie kary wolnościowej w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, uwzględniając przede wszystkim stopień zawinienia sprawcy. Logika nakazuje przyjąć, iż W. P. nie należy do kategorii sprawców zdemoralizowanych, wobec których orzeczenie kary służącej izolacji od społeczeństwa jest jedyną zasadną formą reakcji prawnokarnej, lecz przeciwnie - dla realizacji celów kary najbardziej adekwatna będzie sankcja w warunkach wolności kontrolowanej. Również stopień nietrzeźwości określony wynikiem 0,40 mg/l alkoholu nakazywał uznać, że oskarżony w chwili popełnienia przestępstwa nie był w stanie upojenia alkoholowego, który to stan skłaniać mógłby do wymierzenia kary najsurowszej, tj. pozbawienia wolności.

Sąd nie zdecydował się przy tym na wymierzenie wobec oskarżonego kary grzywny, jako niewykonalnej w stosunku do oskarżonego. Oskarżony jest bowiem rencistą uzyskującym rentę w kwocie 750 zł, a więc w ogóle nie podlegającej egzekucji. Sąd miał też na uwadze konieczność obligatoryjnego wymierzenia innych finansowych konsekwencji czynu przypisanego oskarżonemu w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej.

Z drugiej strony fakt uzyskiwania przez oskarżonego renty nie oznacza automatycznie, że nie może on wykonywać prac społecznie użytecznych w ramach kary ograniczenia wolności. Jak wynika bowiem z praktyki tutejszego Sądu, prace te wcale nie muszą oznaczać konieczności wykonywania prac fizycznych, gdyż podmioty współpracujące z Sądem dysponują całym katalogiem prac lekkich. Ponadto w ostateczności zawsze istnieje możliwość kierowania skazanych do zakładu pracy chronionej (w razie pozytywnej opinii biegłego lekarza sądowego w tym zakresie), ale kwestia ta jest już domeną postępowania wykonawczego, a nie rozpoznawczego.

Ponadto w celu wzmocnienia skutków, o których mowa była wyżej Sąd orzekł wobec oskarżonego obligatoryjny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 trzech i wymierzył oskarżonemu również obligatoryjne świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 5.000,- złotych, czyli w minimalnej kwocie.

Orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w przedmiotowej sprawie z uwagi na treść art. 42 § 2 kk było obligatoryjne. Sąd uznał, że oskarżony ponieść musi konsekwencje swego zachowania także i w zakresie pozbawienia go możliwości kierowania pojazdami mechanicznymi. Najtrudniejszą kwestią był wymiar środka karnego. Zgodnie z zapisem we wspomnianym wyżej przepisie zakaz taki orzeczony być musiał na czas nie krótszy niż 3 lata. Okoliczności

sprawy dotyczące osoby oskarżonego i wymierzenie efektywnej kary ograniczenia wolności spowodowały, że Sąd poprzestał na zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na minimalny okres, stosując go wobec oskarżonego na czas 3 lat. Trudno bowiem przyjmować jakiś matematyczny wzór przeliczając ilość promili na lata zakazu, pomijając oczywiste różnice, dotyczące cech indywidualizujących poszczególnych sprawców tego typu przestępstw. Inny niż zastosowany wymiar orzeczonego zakazu byłby sprzeczny z funkcjami, jakie ten środek karny ma wobec oskarżonego spełnić. Środek karny, podobnie jak i kara, nie ma być odwetem, czy mechanicznym i matematycznym przeliczeniem uzyskanych w sprawie danych. Sąd wziął przy tym pod uwagę, aby całość reakcji prawnokarnej na czyn oskarżonego, tj. zarówno kara, jak i pozostałe konsekwencje prawne czynu, nie była niewspółmiernie surowa.

Zasądzenie przez Sąd świadczenia pieniężnego na rzecz instytucji, wymienionej w dyspozycji art. 43a § 1 kk wspomóc ma wychowawczą rolę, jaką niniejsze orzeczenie wypełnić ma tak w stosunku do osoby oskarżonego, jaki i wobec wszelkich możliwych odbiorców treści decyzji Sądu. Orzeczenie tego świadczenia w wysokości 5.000 złotych w przedmiotowej sprawie było obligatoryjne (art. 43a§2 k.k.). Wyższa niż minimalna kwota świadczenia leży jednak, w ocenie Sądu, poza możliwościami finansowymi oskarżonego.

Uznając, że sytuacja materialna oskarżonego nie jest dobra, ponieważ utrzymuje się on z niewielkiej renty, Sąd uznał za uzasadnione zwolnienie go od uiszczenia opłaty sądowej i nieobciążenie go wydatkami poniesionymi w postępowaniu przez Skarb Państwa. Podstawą prawną do zwolnienia oskarżonego od kosztów sądowych w postępowaniu był przepis art. 624 § 1 k.p.k.

SSR Agata Makowska-Boniecka

C., dnia 27 września 2019 roku.